रावणेन समप्राणा ब्रह्मयज्ञविनाशनाः । हतस्तथैव मायावी हैडिम्बेनाप्यलायुधः ।
हैडिम्बस्याप्युपायेन शक्त्या कर्णेन पातितः । यदि ह्येनं नाहनिष्यत् कर्णः शक्त्या महामृधे ।
मया वध्योऽभविष्यत्स भैमसेनिर्घटोत्कचः । मया न निहतः पूर्व्वमेष युष्मत्प्रियेप्सया ।
एष हि ब्राह्मणद्वेषी यज्ञद्वेषी च राक्षसः । यज्ञहन्ता च पापात्मा तस्मादेवं निपातितः ।
व्यंसिता चाप्युपायेन शक्रदत्ता मयाऽनघ । ये हि धर्म्मस्य लोप्तारो वध्यास्ते मम पाण्डव । ८२४०
धर्म्मसंस्थापनार्थाय प्रतिज्ञैषा मया कृता । ब्रह्म सत्यं दमः शौचं धर्म्मो ह्रीः श्रीर्धृतिः क्षमा ।
यत्र यत्र भवेन्नित्यमहं तत्राभवं सदा । अप्रमादस्त्वया कार्य्यः कर्णं वैकर्त्तनम्प्रति ।
उपदेक्ष्याम्युपायेन येन तं प्रसहिष्यसि । सुयोधनश्चापि रणे हनिष्यति वृकोदरः ।
तस्य चापि वधोपायं वक्ष्ये च तव पाण्डव । वर्द्धते तुमुलस्त्वेष शब्दः परचमूम्प्रति ।
विद्रवन्ति हि सैन्यानि त्वदीयानि दिशो दश । लब्धलक्ष्या हि कौरव्या विधमन्ति चमूं तव । ८२४५
दहत्येव च नः सङ्ख्ये द्रोणः प्रहरतां वरः ।
इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि घटोत्कचवधपर्व्वणि कृष्णवाक्ये द्व्यशीत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १८२ ॥
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ एकवीरवधे मोघा शक्तिः सूतात्मजे हि वै । कस्मात् सर्व्वान् समुत्सृज्य स तां पार्थे न मुक्तवान् ।
तस्मिन् हते हताः शक्त्या सर्व्वे सृञ्जयपाण्डवाः । फाल्गुनस्य वधे कस्माद्युद्धे न जयमादधे ।
आहूतो न निवर्त्तेयमिति तेन व्रतं कृतं । स्वयमाहूयितव्यः स सूतपुत्रेण फाल्गुनः ।
ततो दैरथमानीय फाल्गुनं शक्रदत्तया । न जघान वृषः कस्मात्तन्ममाचक्ष्व सञ्जय । ८२५०
नूनं बुद्धिविहीनश्चाप्यसहायश्च मे सुतः । शत्रुभिर्व्यंसितः पापः स कथं नु जयेदरीन् ।
या ह्यस्य परमा शक्तिर्जयस्य च परायणा । सा शक्तिर्व्वासुदेवेन व्यंसिता च घटोत्कचे ।
कुणेर्यथा हस्तगतं ह्रियेत फलं बलीयसा । तथा शक्तिरमोघा सा मोघीभूता घटोत्कचे ।
यथा वराहस्य शुनश्च युद्धे तयोरभावे श्वपचस्य लाभः । मन्ये विदन् वासुदेवस्य तद्वद्धे लाभः कर्णहैडिम्बयोर्व्वै ।
घटोत्कचो यदि हन्याद्धि कर्णं परो लाभः समरे पाण्डवानां । वैकर्त्तनो यदि वा तन्निहन्यात्तथा कृत्यं शक्तिनाशात् कृतं
स्यात् । ८२५५
इति प्राज्ञः प्रज्ञयैवं विचार्य्य घटोत्कचं सूतपुत्रेण युद्धे । अघातयद्वासुदेवो नृसिंहः प्रियं कुर्व्वन् पाण्डवानां हितञ्च ।
॥ सञ्जय उवाच ॥ एतच्चिकीर्षितं ज्ञात्वा कर्णस्य मधुहा नृप । नियोजयामास तदा दैरथे राक्षसेश्वरं ।
घटोत्कचं महावीर्य्यं महाबुद्धिर्जनार्द्दनः । अमोघाया विघातार्थं राजन् दुर्म्मन्त्रिते तव ।
तदैव कृतकार्य्या हि वयं स्याम कुरूद्वह । न रचेद्यदि कृष्णस्तं कर्णात् पार्थं महारथं ।
साश्वध्वजरथः सङ्ख्ये धृतराष्ट्रहतो भवेत् । विना जनार्द्दनं पार्थो योगानामीश्वरं प्रभुं । ८२६०
तैस्तैरुपायैर्ब्बहुभीरक्ष्यमाणः स पार्थिवः । जयत्यभिमुखाञ्छत्रून् पार्थः कृष्णेन पालितः ।
सविशेषात्त्वमोघायाः कृष्णो रचति पाण्डवान् । हन्यात् क्षिप्रं हि कौन्तेयं शक्तिर्वृत्रमिवाशनिः ।
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ विरोधी च कुमन्त्री च प्राज्ञमानी ममात्मजः । यस्यैष समतिक्रान्तो वधोपायो जयम्प्रति ।